

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

891.99

Z-26

ԳՈՂԳՈԹԱ

891.99

2-26

ԳՈՒՐԳԵՆ
ՀԱՅԿՈՒՆԻ

891.99

2-26

ար. ԳՈՂԳՈԹԱ

1001
2221

316

ԳՈՒՐԳԵՆ
ՀԱՅԿՈՒՆԻ

20/7

~~37049~~ 1000.

(Р. Ц.) 1222. Москва. Тир. 500 экз.
Типограф. ДКСА, Армянский, 2.

ЦК

661-42

21405.60

ԳՈՂԳՈԹԱ

«ԾԵՄ»

1922

Ն Ա Խ Ծ Ր Գ Ա Ն Բ.

Ես անցա շա՛տ ու շատ երկրներ,
 հեռաւոր աշխարհից ես եկա,
 Որ ձեզ մօտ, քրտնաթո՛ր եղբայրներ,
 ես երգեմ Գողգոթան մօտակա:

Ես եկա հեռաւոր աշխարհից
 իմ նրկնող, կուսական քրոջ մօտ,
 Որ երգեմ ես նորից ու նորից
 Գարունքի վարդաշող առաւօտ.

Ես անցա ծուռ ու մուռ ծամբաներ,
 իմ օրերն սանցին մութ ու լոյս...
 Ձեզ համար, իմ քոյրե՛ր, եղբայրնե՛ր,
 Ես կերգեմ լիկ ժպտուն արշալոյս:

Արշալոյս, նորածին սէզ վահագն,
Որ կուգա խաւարի անդունդից.
Այն վսեմ երկունքի գեղ զաւակն,
Որ կելնէ մայրական արգանդից:

Ես գիտեմ այդ գիշերն խաւարի,
Որ առտուն կընծայէ արեգակ.
Կը սաշտեմ սուրբ արգանդն մայրերի,
Որ կերկնէ արիւնով իր զաւակ:

Ես անցա արիւնի աշխարհքով.
Գիտեցի եւ աւեր իմ վաթան.
Ու եկա վե՛հ ուխտի նս ձեռք քով,
Որ հանեմ ձեզ նորոգ Գողգոթան:

Մո՛ւթ էր այն օր, այն ցուրտ գեշերն—
անլուսին,
ու մեր սրտում ըուն էր դրել
սեւ միտուտ.
Բայց այն գեշեր, դաժան գեշերն,
միասին,
Գնում էինք մեր ճամբէքով
ծուռ ու մուռ:

Ճամբէքս վա՛ր, մըշտ ղէպի վեր,
սարն ի վեր.
Ետեմներիս մարած լոյսերն—
իմ վաթամ...
Օ մեր երկիրն արիւնլա...
մընչ անք...
Գնում էինք մենք ղէպի նոր
Գողգոթան:

Մա՞նք էք նւ խաչն, որ լուռ առանք
մեր ուսին:

Ու յետ թողինք զուղտների
այն վաթամ:

Ու ծուռ ու մուռ այս ճամբէքու՛մ,
միասին,

Բայլում էինք մենք դէպի վեր
Գողգոթամ:

Մո՞ւլթ էք. դաժա՞ն... կար մի կաժան—
արանու:

Ու մենք կարուք. ու մեր ճողջն
սել մրհուռ:

Խաւարներու՛մ, մեշտ անբաժան,
կրար նւր,

Գնո՞ւմ էինք, գնո՞ւմ էինք...
ծուռ ու մուռ:

Մուռ ու մուռ, ծուռ ու մուռ, այ՛ ճամբէք,
Ո՛ւր կերթաք, կը թողնէք իմ վաթամ:

Նոր մրհուռ, անսարսո՛ւտ այ ախբէքք,
Ո՛ւր կերթաք դէպի վեր Գողգոթամ:

Մուռ ու մուռ, իմ մրհո՛ւտ նոր ճամբէք,
Օ թողի՛ք ու անցաք մեր վաթամ:

Իմ ամբուլ, իմ բլրո՛ւլ այ ախբէքք
Գուր քայլէ՛ք, դուր ելէ՛ք Գողգոթամ:

Արինի, զուլումք իմ վաթա՞ն,
Ո՛ւր կորան, ո՛ւր կորան քու ճամբէք:

Դէպի վե՛ր, դէպի նո՛ր Գողգոթամ
Գուր քայլէ՛ք ու քայլէ՛ք այ ախբէքք:

Իջնում են Սարից մշուշները—մէգ.
Գէ՛մ առ դէ՛մ քամի՛ն սուլում էր անդուր.
Ու սուլոցներով սողացին մէկ-մէկ
Գորեզմաններից սուեմները լուս:

Դարերի շարքով, դաւադիր միջին,
Ելնում են այդպէս տեսիլքներն յաւէտ.
Քամու թեւերով, թեթեւ, անմարմին,
Գալիս են նրանք մշուշ-մէզի նետ:

Գալիս են մոայլ ու ամն անգամ
Նգովք են թափում ծայներով անլուր...
Անլուր մահերթին, ամնն մի անգամ,
Հայրենի երկրով անցնում է սարսուտ...

Ու թշառ երկրիս սուեմները սեւ
Միջին կասեցում պահում են նուբեց,
Որ մշուշ-մէզով, անմարմին, անձեւ,
Գէպի դուրս սողան գերեզմաններից:

Մշու՛ւշ—մահերթ,
Անցի՛ր.

Անուշ իմ երթ
Անձիր

Թող երթա
Գէպի վեր

Գողգոթա:

Է՛յ դաման
Քամի՛ներ.

Մի՛ փշէք.
Իմ շուշան աղջիկնս՛ր

Հրաշէկ,
Իմ քալէ՛քք

Սիրասուն,
Իմ աղբէ՛քք
Լեռնասուն.

Ձեր երթով
Թող թնդա

Գողգոթա:

III Ե Ր Գ.

Ի ջնտա՛մ են Սարից մշուշնսրը—մէգ.
Դէ՛մ առ դէ՛մ քամին սուլում էր անդուք.
Ու սուլոցններով սողացին մէկ-մէկ
Դարեգմաններեց ստուրնները լուռ:

Դարերի շարքով, դաւառիք մի՞նն,
Ե՛լնտա՛մ են այդպէս տեսիլքնսրն յաւէտ.
Զամու թեւերով, թեթեւ, անմարմին,
Դալիս են նրանք մշուշ-մէգի հետ:

Դալիս են մնայլ ու ամեն անգամ
Նզովք են թափում ծայներով անլուր...
Անլուր մահերթիս, ամեն մի անգամ,
Հայրննի երկրով անցնում է սարսուռ...

Ու թշառ երկրիս ստուրնները սեւ
Մի՞նն խաւերում պահում են նոյեկի,
Որ մշուշ-մէգով, անմարմին, անձեւ,
Դէպի դուրս սողան գերեզմաններից:

IV Ե Ր Գ.

Մշո՛ւշ—մահերթ.
Անցի՛ր.

Անուշ իմ երթ
Անձիր

Թող երթա
Դէպի վեր

Գողգոթա:

Է՛յ դաման
Զամինսր,

Մի՛ փշէք.

Իմ շուշան աղջիկնս՛ր
Հրաշէկ,

Իմ բալէ՛ք

Սիրասուն,

Իմ աղբէ՛քք

Լեռնասուն,

Չեր երթով

Թող թ՛նդս

Գողգոթա:

Մշո՛ւղ—բւրու,
Ռ՛ւր էք.
Իմ սա՛գ—բւու,
Լու՛ն էք՝
Շուշա՛ն—ամբու,
Բուրէ՛ք.
Ախրէ՛քք, իրար
Փարէ՛ք.—
Նոր գո՛նք
Անվե՛նք
Կերթան
Գողզոթան:

Մշո՛ւղ—մահսրթ
Անցի՛ք,
Հէ՛յ...

Անուշ իմ երթ
Անծիր
է...

V Ծ Ր Գ.

Անծիր է իմ երթ, ծայր չունի ծամբէս-
զին—հին օրերից ծուռ ու մուռ կերթա.
Այս դաժան գիշերն յոգնա՛ծ եմ այնպէս...
Բայց ես վաղ թէ ուշ կենեմ՝ Գողզոթա:

Ու կենեմ անշուշտ. եւ խաչը ուսիս,
Այդ հաւատ չէ լոկ այլ խոր համոզմունք.
Թող մշուշ իջնէ հարաւ ու հիւսիս —
Գիտեմ ես զարնան կենարար բուրմունք:

Որ զա ցուրտ ծմեռ, զա սառնամանիք,
Ու շուրջս վայէ մահաշունչ քամին—
Ծս պիտի խնդամ՝ հերք՛ք է, հերք՛ք,
Գարունը շողաց երկունքի ժամին:

Իմ կամքն ու հոգին՝ պողպատեց ամուր.
Ծաղր է ինձ համար բաժանն փորձութեան:

Ինչքան էլ անցնի ճամբէս ծուռ ու մուռ,
Ես պիտի ելնեմ Գարուն—Գողգոթան:

VI Ե Ր Գ.

Բսան դար, կարծես, անցաւ այն Օրեց,
Երբ Մարդը խոնարս խաչելու գնաց:

Բսա՞ն դար, սակայն, նորեց ու նորեց,
Արին—Գողգոթան մեզ բաժին մաց:

Բսան դար, անշուշտ, անցաւ այն Օրեց.
Ու մարդը անվերջ խաչեց ինքնակամ:

Բսա՞ն դար անցաւ... ու Այսօր նորեց
Գողգոթան կելնեմ... Ես... վերջին անգամ:

Վերջին անգամ... մնաք բարո՛վ
Աւեր օջախ, իմ վաթման.
Կորած ծամբէ՛ք, մնաք բարով—
Ելնեմ Ես իմ Գողգոթման:

Մնաք բարո՛վ սարեր ու ձոր,
Իմ հող ու ջուր, պառ աղբիւր.
Մնաք բարո՛վ եւ կաթնածոր
Մայրական ծիծ, ջերմ համբոյր:

Մնաք բարո՛վ սարի սմբուլ,
Կանաչ ու թուփ հայրենական.
Մնաք բարո՛վ բաղի բլբուլ,
Գառնուկ բալէք իմ սիրական:

Եարալու հա՛րս, մնաս բարո՛վ,
Ոտի դառնաս ջրափին...
Մնաս բարո՛վ, մնաս բարո՛վ.
Աչքը մտ իմ ծամբին:

Իմ մամբըն հեռաւոր ու անծայր—
Բայց թոխըն իմ հոգու՝ անեզեր:

Մինչ աշխարհն այս գիշեր անսայծաւ—
Իմ հոգին լուսաշող տիեզեր:

Ես ելաւ դէմ առ դէմ թշնամին.—
Իմ ուժերն անհատնում, անսամման:

Ես կուի կը կանչեմ ամենուն,
Որ կարտեմ իմ աշխարհն անմման:

Իմ կուտմ պիտ ընկնի յաշինգոտն,
Արիւնով թէ հոսէ Կալկութան,
Եւ Փարիզ ու Բէրլին ու Լոնդոն
Թող ապրեն իմ վերջին Գողգոթան:

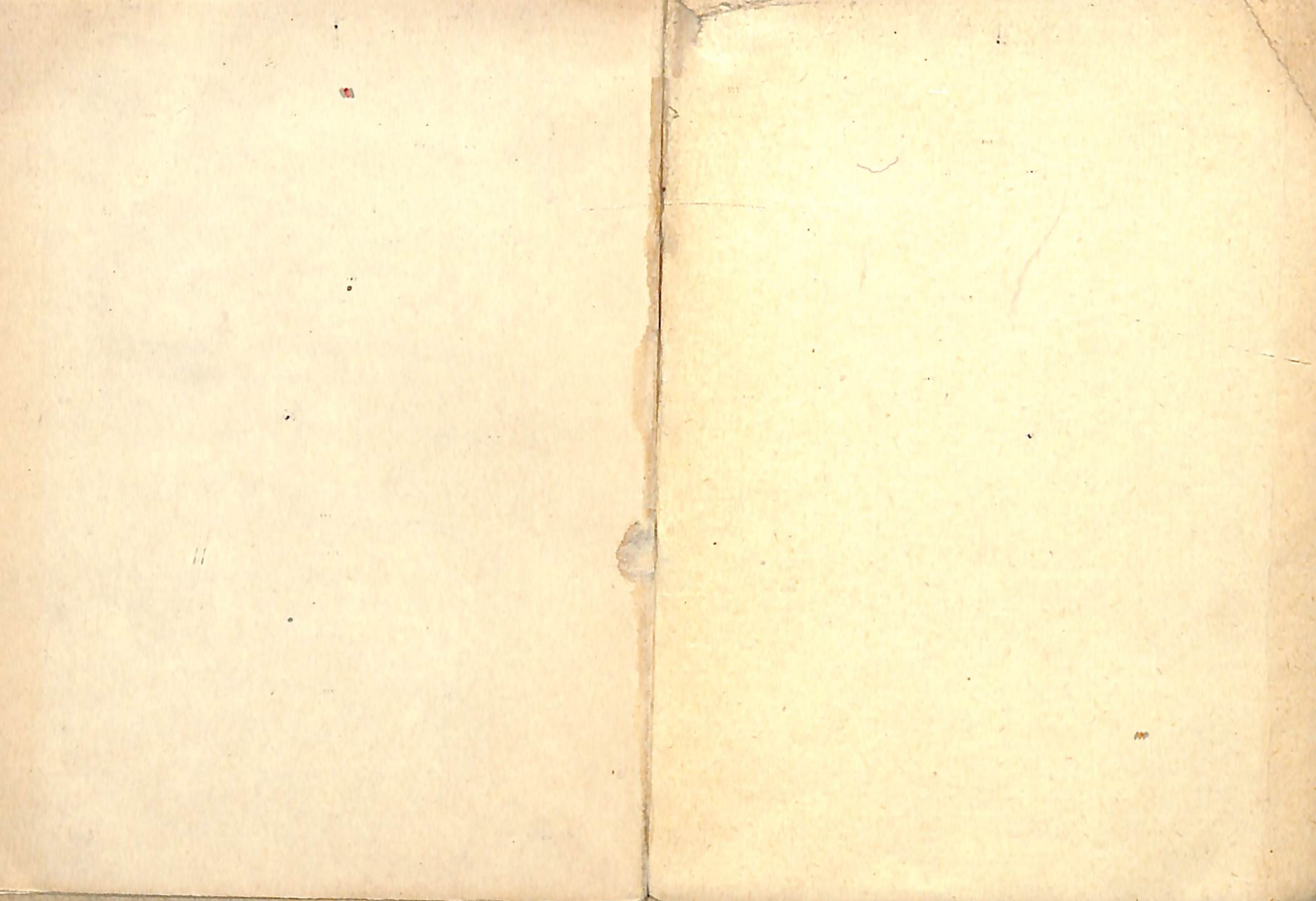
Ես կերթամ ճամբէրով վերահարձ.
Ես կեւնեմ գագաթներն կապուտան.
Դէպի յետ ինձ չկա վերադարձ.
Ես կերթամ դէպի վեր Գողգոթան...

Գողգոթան թէ համեմ յս Այսօր,
Երկունքիս որ հոսէ եւ արիւն,
Իմ ջանէլ Օրերովն ալ-ըտոր
Պիտ վառեմ յս Կեանքի նոր Գարուն:

Ու կեւնեմ շարէ-շար, քիւր հագար,
Ու վերթամ ընկճելու տարերքին...

Ես կուգամ ծաղկունքով լալագար,
Ու սիրեմ ու փարեմ ամենքին:

002209

2013

2001

« Ազգային գրադարան

NL0015559

